

3121

UCHWAŁA Nr XXXV/156/09 RADY GMINY ŁĄDEK

z dnia 27 sierpnia 2009 r.

w sprawie Regulaminu określającego zasady korzystania z promów na terenie Gminy Łądek

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 2 i 15 i art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy Łądek uchwala, co następuje:

§1. Przyjmuje się Regulamin określający zasady korzystania z promów na terenie Gminy Łądek:

1. Wjazd / wejście / na prom i zjazd / zejście / z promu dozwolone jest tylko za zgodą przewoźnika.

2. Na prom mogą wjeżdżać pojazdy o masie rzeczywistej nie przekraczającej nośności promu.

3. Z promu mogą korzystać pojazdy sprawnie technicznie.

4. Przewoźnik ma prawo wykluczyć z przeprawy osoby będącej w stanie nietrzeźwym.

5. O miejscu ustawienia pojazdów ich ilości oraz przebywaniu osób na promie decyduje przewoźnik.

6. Podczas przeprawy promowej należy bezwzględnie wysiąść z przewożonego pojazdu.

7. W czasie przeprawy należy zachować spokój i stosować się do poleceń przewoźnika.

8. Z łodzi towarzyszącej promowi nie można przewozić osób i rzeczy.

9. Podczas nieobecności przewoźnika wjazd / wejście / na prom jest zabronione.

10. Prom nie może być wykorzystywany do celów rozrywkowych, sportowych i kąpiel.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łądek.

§3. Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) *Waldemar Herudziński*

3122

UCHWAŁA Nr XXXV/158/09 RADY GMINY ŁĄDEK

z dnia 27 sierpnia 2009 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Łądek na lata 2009-2012”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 87 ust. 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§1. Uchwala się „Gminny program opieki nad zabytkami dla Gminy Łądek na lata 2009-2012”, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łądek.

§3. Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) *Waldemar Herudziński*

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA GMINY ŁĄDEK NA LATA 2009 - 2012

Spis treści:

Wstęp

- 1.1. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Łądek
- 1.2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami
2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego
 - 2.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa
 - 2.1.1. strategia rozwoju województwa wielkopolskiego
 - 2.1.2. plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego
 - 2.1.3. wielkopolski wojewódzki program opieki nad zabytkami
 - 2.1.4. Inne dokumenty o zasięgu województwa, których problematyka związana jest z dziedzictwem kulturowym
3. Zasoby dziedzictwa krajobrazu kulturowego gminy
 - 3.1. Wykaz obiektów zabytkowych nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków
 - 3.2. Wykaz obiektów zabytkowych nieruchomych nie wpisanych do rejestru zabytków
 - 3.3. Zespoły najcenniejszych zabytków ruchomych na terenie gminy wpisane do rejestru zabytków
 - 3.4. Zabytki archeologiczne
4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego
 - 4.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków z terenu gminy
 - 4.1.1. Stan zachowania zabytków nieruchomych
 - 4.1.2. Stan zachowania zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków
 - 4.1.3. Stan zachowania zabytków archeologicznych oraz ich istotne zagrożenia
 - 4.2. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
 - 4.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
 - 4.4. Uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody i równowagi ekologicznej
5. Cele gminnego programu nad zabytkami
6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami
 - 6.1. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków
 - 6.2. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych
 - 6.3. Rozpoznawanie perspektyw tworzenia parków kulturowych na terenie Gminy
 - 6.4. Edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego gminy

- 6.5. Zahamowanie procesu degradacji zabytków
- 6.6. Wykorzystanie zasobów zabytków i dziedzictwa archeologicznego gminy
- 6.7. Określenie sposobu realizacji poszczególnych celów gminnego programu opieki nad zabytkami, zawartych w punkcie 5
7. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami
8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami
9. Niektóre zewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Wstęp

- 1.1. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Łądek

Podstawowym założeniem niniejszego programu jest ukierunkowanie działań samorządu gminnego mających na celu poprawę stanu zachowania i utrzymania zabytków zlokalizowanych na terenie gminy Łądek. Głównym celem jest określenie zadań jakie muszą być realizowane w zakresie będącym jego przedmiotem. Zadania te określone zostały dla terenu całej gminy jako regionu administracyjnego, co oznacza, że odnosi się on do wszystkich obiektów zabytkowych tu zlokalizowanych oraz całości problematyki opieki nad zabytkami.

Program ten ma za zadanie zdefiniować pewien stan doskonały do którego należy dążyć w zakresie opieki nad zabytkami poprzez wskazanie koniecznych do wykonania zadań oraz jasno sugerować najskuteczniejsze sposoby ich realizacji. Program winien być wpisany w zrównoważony rozwój gminy tak by nie stanowił zagrożenia dla postępu cywilizacyjnego a jednocześnie umożliwiał w jak najlepszym stanie zachowanie dziedzictwa kulturowego. W parze ze zrównoważonym rozwojem gminy idzie także zrównoważony rozwój kultury jako najwyższej wartości przenoszonej ponad pokoleniami, określającej historyczny i cywilizacyjny dorobek Polski, wartości zapewniającej ciągłość tradycji. Ideą programu jest wytyczenie dróg pozwalających osiągnąć odczuwalną i akceptowaną społecznie poprawę stanu zachowania i utrzymania obiektów zabytkowych na terenie gminy. Podstawowymi zadaniami samorządu jest więc podnoszenie świadomości społecznej w zakresie opieki nad zabytkami, tworzenie i wspieranie przy czynnym i świadomym udziale społeczności lokalnej wszystkich inicjatyw mających taką opiekę na celu.

Program opieki nad zabytkami Gminy Łądek dotyczyć będzie tej sfery działań prorozwojowych, które mają na celu poprawę funkcjonowania materialnego dziedzictwa kulturowego, decydującego w znacznym stopniu o zasobach i walorach gminy. Ponadto

przy opracowaniu Programu oparto się na założeniu, iż dziedzictwo kulturowe jest elementem powszechnie rozpoznawalnym przez mieszkańców a jednocześnie stanowi coraz silniejszy wyraz kształtującej się tożsamości regionalnej i ponadregionalnej. Program jest dokumentem wymagającym cyklicznej aktualizacji dokonywanej co cztery lata. Będzie on w ten sposób wyznaczał priorytetowe kierunki oraz określał najważniejsze etapy realizacji zadań.

1.2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Uwarunkowania prawne gminnego programu opieki nad zabytkami wynikają z ustawy z dnia 8 marca 1990 roku „o samorządzie gminnym” (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591, ze zm.). Określone zostały zadania własne gminy, które obejmują sprawy m.in. ładu przestrzennego, kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. (w art. 7 pomiędzy zadaniami własnymi gmin wymienia się m.in. sprawy kultury w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami).

Art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku. „o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” również nakłada na organy samorządowe obowiązek:

- a) włączenia problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- b) uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- c) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- d) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- e) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- f) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- g) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.

2.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa

2.1.1. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego.

Strategia określa uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju województwa. Ustalenia zawarte w cyt. dokumencie stanowią podstawę do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, przez co mają bezpośredni wpływ na zachowanie i poprawę jakości krajobrazu kulturowego.

Gminny Program opieki nad Zabytkami jest ściśle powiązany z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa, między innymi ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, gdzie jednym z priorytetów rozwoju regionalnego są:

- promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego miast i obszarów miejskich
- zachowanie i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego oraz rozwój turystyki

Dziedzictwo kulturowe w rozwoju Wielkopolski pełni kilka funkcji. Jest ono czynnikiem integracji społecznej, stanowi instrument promocji regionu oraz przyczynia się do rozwoju gospodarczego, gdyż może być bazą dla turystyki i usług kulturalnych.

Natomiast generalnym celem w/w strategii jak również gminnego programu jest między innymi zapewnienie warunków do duchowego rozwoju mieszkańców, w tym do kształcenia, kultury i podróży, w których to dziedzinach ogromną rolę odgrywają właśnie zabytki.

Jako dostosowanie potencjału, struktury i organizacji województwa do wyzwań XXI w. i wymagań jednoczącej się Europy wpisana jest „troska o tożsamość regionalną” polegająca na pielęgnowaniu więzi emocjonalnych z regionem oraz podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców, zwłaszcza młodego pokolenia, o przyszłości i teraźniejszości regionu oraz uzyskanie wysokiego poziomu aktywności społecznej w dziedzinie upowszechniania regionalnych wzorców patriotycznych i postaw obywatelskich.

2.1.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Dokumentem, który szczegółowo określa realizację priorytetów zawartych w Strategii Rozwoju Województwa jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.

Plan uznaje, że podstawową zasadą pozwalającą na zachowanie dóbr kultury dla innych pokoleń jest bezwzględne przestrzeganie obowiązującego w tym zakresie prawa tj.: przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ochrona krajobrazu kulturowego, która może być realizowana poprzez właściwe zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Ochrona dziedzictwa kulturowego powinna być realizowana poprzez właściwe zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

W planie zagospodarowania przestrzennego woje-

wództwa wielkopolskiego przyjęto, iż podstawową zasadą kształtowania rozwoju województwa winno być optymalne wykorzystanie szeroko rozumianych uwarunkowań wewnętrznych oraz szans wynikających z uwarunkowań zewnętrznych dla zaspokajania potrzeb mieszkańców i sprawnego funkcjonowania podmiotów gospodarczych.

Za główne zasady zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego przyjęto m.in.

- 1) tworzenie warunków do współistnienia środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego,
- 2) zachowanie dziedzictwa kulturowego i wpisanie go w struktury przestrzenne i otaczający krajobraz.

Dla kształtowania obszarów wiejskich przyjęto m.in. następujące zasady:

- 1) ochrona charakterystycznych układów rurelistycznych oraz zespołów sakralnych, pałacowo-parkowych, folwarków, ochrona zabytkowych budynków mieszkalnych, gospodarczych, wiatraków, remiz, szkół, kuźni, młynów, gorzelni i innych elementów specyficznych dla architektury wiejskiej np. kapliczek i krzyży,
- 2) poszanowanie kształtowanej tradycyjnie różnorodności form osadnictwa wiejskiego w poszczególnych rejonach,
- 3) twórcze wykorzystywanie wzorców architektury lokalnej przy formułowaniu warunków dla projektowanej zabudowy, odwoływanie się do architektury regionalnej Wielkopolski, preferowanie rodzimych materiałów budowlanych oraz tradycyjnych elementów małej architektury takich jak drewniane płoty, podmurówki z kamienia naturalnego, itp.

Najważniejszymi zadaniami w kreatywnym kształtowaniu przestrzeni kulturowej naszego województwa mającymi znaczenie również dla Gminy Łądek to:

- wyodrębnienie obszarów kulturotwórczych, tzn. obszarów o wysokich walorach środowiska przyrodniczego i kulturowego (m.in. rejon Łądu)
- rewaloryzacja ośrodków o dużym znaczeniu kulturowym i historycznym,
- wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza zabytkowe układy urbanistyczne

2.1.3. Wielkopolski Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami.

Wielkopolski Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008-2011.

Na podstawie art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.), Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął Wielkopolski Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami.

Program opieki nad zabytkami ma na celu, w szczególności:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

2.1.4. Inne dokumenty o zasięgu województwa, których problematyka związana jest z dziedzictwem kulturowym.

W Strategii rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim, przyjętej w 2007 r., wśród priorytetów i celów rozwoju turystyki w województwie wskazane zostały główne pola strategiczne, w których generują i kumulują się procesy rozwojowe i działalność w dziedzinie turystyki.

Wskazane pola strategiczne mają stanowić główne obszary wieloletnich i docelowych działań zmierzających do osiągnięcia celu nadrzędnego w turystyce wielkopolskiej. Do priorytetów rozwojowych zaliczono rozwój walorów turystycznych.

Celem strategicznym jest tu podnoszenie atrakcyjności turystycznej regionu poprzez lepszą ochronę, ekspozycję i organizację zasobów kulturowych i przyrodniczych. Dwa cele operacyjne odnoszą się wprost do obiektów zabytkowych:

- wytyczenie i zagospodarowanie historycznych tras zwiedzania w centrach zabytkowych oraz przystosowania zespołów rezydencjonalnych i sakralnych do potrzeb ruchu turystycznego o charakterze krajoznawczym i pielgrzymkowym,
- wykorzystanie i adaptacja budowli zabytkowych na turystyczne obiekty usługowe.

3. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy Łądek

3.1. Wykaz obiektów zabytkowych nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków

Ciążeń

1. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. JANA CHRZCICIELA:

- a) kościół, mur., 1535, restaur. 1622, przebud. 1760, remont. 1986-1987, Rej. Zab. A-85/102 z dn. 31.05.1968.
- b) dzwonnica, mur., ok. poł. XIX, restaur. 1890, Rej. Zab. A-85/102 z dn. 31.05.1968.
- c) plebania, mur., 1760. Rej. Zab. A-85/102 z dn. 31.05.1968.

2. ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY, d. rezydencja biskupów poznańskich:

- a) pałac, ob. magazyn biblioteki i Dom Pracy Twórczej, mur., 1760-1768, Rej. Zab. A-22/335 z dn. 17.01.1949.
- b) galeria, mur., 1760-1768, Rej. Zab. A-83/99 z dn. 28.05.1968.
- c) pawilon – oficyna, mur., 1760-1768, Rej. Zab. A-83/99 z dn. 28.05.1968.
- d) park krajobrazowy (pierwotnie regularny), 1 poł. XVIII, powiększony 2 poł. XVIII, przekształcony XVIII/XIX, rewaloryzowany od 1994, Rej. Zab. A-83/99 z dn. 28.05.1968.

Ląd

3. ZESPÓŁ KLASZTORYN CYSTERSÓW, późn. kapucynów (1850-1864) ob. salezjanów (od 1921):

- a) kościół par. p.w. NPM i św. Mikołaja bpa, mur., 1651-1689 Rej. Zab. A-84/101 z dn. 27.05.1968.
- b) klasztor, mur., 3 ćw. XIV Rej. Zab. A-84/101 z dn. 27.05.1968.
- c) mur z bramą od strony wschodniej Rej. Zab. A-84/101 z dn. 27.05.1968.
- d) cmentarz z 2 poł. XIX w, obecnie park Rej. Zab. 540/Wkp/A z dn. 30.11.2007.
- E0 zachodnia brama wjazdowa Rej. Zab. 540/Wkp/A z dn. 30.11.2007.
- f) północny fragment ogrodzenia cmentarza Rej. Zab. 540/Wkp/A z dn. 30.11.2007.
- g) ogród klasztorny, Rej. Zab. 540/Wkp/A z dn. 30.11.2007.
- h) zachodni fragment muru ogrodzeniowego ogrodu Rej. Zab. 540/Wkp/A z dn. 30.11.2007.
- i) podwórze gospodarcze usytuowane między klasztorem i ogrodem klasztornym. Rej. Zab. 540/Wkp/A z dn. 30.11.2007.

4. ZESPÓŁ DWORSKI:

- a) dwór, mur., ok. 1870, Rej. Zab. A-410/152 z dn. 27.09.1988.
- b) park krajobrazowy, poł. XIX, Rej. Zab. A-84/101 z dn. 27.05.1968.

Lądek

5) KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. MIKOŁAJA:

- a) kościół, mur., 1760 - 1777 Rej. Zab. A-86/104 z dn. 31.05.1968.

6. CMENTARZ PAR. RZYMSKOKATOLICKI:

- a) cmentarz, pocz. XIX, Rej. Zab. A-478/219 z dn. 20.07.1992.

3.2. Wykaz obiektów zabytkowych nieruchomości nie wpisanych do rejestru zabytków, proponowanych przez Wielkopolskiego Konserwatora Zabytków do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków (wraz z obiektami w rejestrze).

Ciążeń

1. ZESPÓŁ CMENTARZA PAR. RZYMSKOKATOLICKIEGO:

- cmentarz, 1830-1840,
 - ogrodzenie z bramą, kam.- mur.- żel., 1890
2. DOM LUDOWY, Nr 2, mur., 1917.
3. Kolonia mieszkalna:
- DOM, NR 1, mur., XIX/XX,
 - DOM, NR 74, mur., XIX/XX,
 - DOM, NR 80, mur., XIX/XX,
 - DOM, NR 88, mur., XIX/XX.

ul. Cmentarna

- 4. DOM NR 3, mur., ok. 1920.
- 5. DOM NR 5, mur., XIX/XX.
- 6. DOM NR 7, mur., ok. 1920.

ul. Wąska

- 7. DOM NR 2, glin., 1920.
- 8. DOM NR 29, mur., 1910.

ul. Wiosny Ludów

- 9. DOM NR 1a, glin., 1903.
- 10. DOM NR 5, glin., 1920.
- 11. DOM NR 7, mur., 1910.
- 12. DOM NR 8, glin., 1900.
- 13. DOM NR 15, mur., ok. 1900.
- 14. DOM NR 20, mur., 1920.
- 15. DOM NR 43, glin., 1900.

ul. Zielona

- 16. DOM NR 3, mur., 1920.
- 17. DOM NR 18, glin., ok. 1900.
- 18. DOM NR 34, glin., 1900.
- 19. DOM. NR 36a, glin., 1890.
- 20. MŁYN, mur., ok. 1930.
- 21. WIATRAK KOŻŁAK, drewn., pocz. XIX.

DĄBROWA DZIAŁY

22. POZOSTAŁOŚCI WIATRAKA KOŻŁAKA, drewn., 2 poł. XIX.

DOLANY

- 23. ZAGRODA NR 33,
 - dom, glin., ok. 1910-1915,
 - stodoła, glin., 1910-1915.
- 24. DOM NR 11, mur., 1918.
- 25. DOM NR 16, mur., 1918.
- 26. DOM NR 17, mur., ok. 1920.
- 27. DOM NR 20, glin., 1880.
- 28. DOM NR 35, mur., 2 ćw. XX.

29. DOM NR 38, glin., ok. 1850.
30. DOM Nr 39, glin., ok. 1880.
31. DOM NR 43, glin., k. XIX.
32. DOM NR 44, mur., ok. 1920.
33. DOM NR 47, glin., ok. 1900.
34. DOM ZE STODOŁĄ NR 85, glin., 1908.
35. STODOŁA NR 52, glin., 1900.

DZIAŁY SAMARZEWSKIE

36. DOM NR 77, glin., 1870.

DZIEDZICE

37. DOM Z OBORĄ, mur.-glin., 1880,
38. DOM NR 18, glin., 1860, remont.
39. DOM NR 24, glin., 1880, remont.

JAROSZYN

40. DOM NR 20, glin., 1890, remont.

ŁĄD

41. ZESPÓŁ CMENTARZA PAR. RZYMSKOKATO- LICKIEGO:

- cmentarz, ok. 1860.
 - ogrodzenie z bramą, mur.-żel., pocz. XX
42. REMIZA STRAŻACKA, Nr 73, mur., 1902.

43. Zespół gorzelni:

- gorzelnia, mur., XIX/XX
- magazyn spirytusu, mur., XIX/XX,

44. kolonia mieszkalna:

- sześciorek, Nr 9, mur., XIX/XX,
- sześciorek, Nr 28,
- sześciorek, Nr 30, mur., XIX/XX,
- sześciorek, Nr 33a, mur., XIX/XX
- trojak, Nr 35/1 i 35/2, mur., XIX/XX,
- czworak, Nr 35a i 35a/1, mur., XIX/XX
- czworak, Nr 43 i 72, mur., XIX/XX,
- czworak, Nr 66, mur., XIX/XX,
- czworak, Nr 84, mur., XIX/XX,
- czworak, mur., XIX/XX.

45. DOM NR 8, mur., 1850.
46. DOM NR 63, glin., 1880.
47. DOM NR 74, mur., 1928.
48. DOM NR 77, glin., ok. 1880.
49. DOM NR 82, mur., ok. 1917.
50. DOM NR 91, mur., k. XIX.
51. DOM NR 102, mur., 1948.
52. OBORA w zagrodzie Nr 53, mur., ok. 1920.

ŁĄDEK

53. UKŁAD URBANISTYCZNY, poł. XIII – k. XIX.
54. KRZYŻ PRZYDROŻNY, żel., XIX/XX
55. URZĄD GMINY, Nr 20, mur., ok. 1928.

ul. Konińska

56. DOM NR 6, mur., XIX/XX.
57. DOM NR 7, mur., ok. 1900.
58. DOM NR 8, mur., XIX/XX.
59. DOM NR 9, mur., pocz. XX.
60. DOM NR 12, mur., 2 poł. XIX, remont. 1999.
61. DOM NR 13, mur., pocz. XX.

62. ZESPÓŁ DOMU NR 14,
- dom, mur., ok. 1890,
- budynek inwentarski
63. DOM NR 15, mur., XIX/XX,
64. DOM NR 16, mur., 2 poł. XIX.
65. DOM NR 17/19, mur., XIX/XX.
66. DOM NR 20, mur., ok. 1905.
67. DOM NR 24, glin.-mur.,

ul. Pyzdarska

68. DOM NR 4, mur., k. XIX, przebud. 1911, re-
mont.
69. DOM NR 5, mur., 2 ćw. XX.
70. DOM NR 8, glin., 1929, remont. 1999.
71. DOM NR 10, mur., 1935, remont. 1997.
72. DOM NR 11, glin., 1900.
73. DOM NR 12, k. XIX, przebud. ok. 1912, re-
mont.
74. DOM NR 13, mur., ok. 1914, remont. 1998.
75. DOM NR 18, mur., 2 ćw. XX.
76. DOM NR 21, mur., ok. 1914.
77. WILLA NR 23, mur., 2 ćw. XX,
78. DOM NR 40, mur., ok. 1880.

ul. Rynek

79. DOM NR 5, mur., ok. 1900.
80. DOM NR 11, mur., ok. 1900.
81. DOM NR 12, mur., k. XIX, remont.
82. DOM NR 14, mur., XIX/XX.
83. DOM NR 15, mur., ok. 1905.
84. DOM NR 17/17a, mur., ok. 1905.
85. DOM NR 18, mur., ok. 1905, remont. 1997.
86. DOM NR 21, mur., XIX/XX, remont.
87. DOM NR 22, mur., k. XIX,

ul. Słupecka

88. DOM NR 3, k. XIX, przebud. ok. 1912.
89. DOM NR 4, mur., 1885.
90. DOM NR 5, mur., k. XIX, dach 1911.
91. DOM NR 6, mur., k. XIX.
92. DOM NR 7, mur., 1890.
93. DOM NR 9, mur., k. XIX, przebud. ok. 1912.
94. DOM NR 11, k. XIX, przebud. ok. 1912.
95. DOM NR 13, mur., k. XIX, przebud. ok. 1912.
96. DOM NR 19, mur., ok. 1880.

ul. Zielona

97. DOM NR 6, mur., ok. 1920.
98. DOM NR 10, mur., ok. 1915.
99. DOM NR 20, mur., ok. 1915.
100. KUŹNIA, Nr 5, mur., XIX/XX, przebud.
1933.

PIOTROWO

101. ZAGRODA NR 14,
- dom z oborą, glin., 1910,
- stodoła, glin., 1920.

POLICKO

102. ZAGRODA NR 18,

- dom, glin., 1880,
 - stodoła z kurnikiem, glin., 1914.
103. DOM NR 20, glin., 1870.

RATYŃ

104. PARK KRAJOBRAZOWY, ok. poł. XIX.
105. ZAGRODA NR 32,
- dom, mur., ok. 1900,
 - budynek gospodarczy, mur., ok. 1900

SAMARZEWO

106. DZWONNICA drewn., XVIII/XIX.
107. CMENTARZ RZYMSKOKATOLICKI, ok. 1910.
108. DOM NR 30, glin., 1880.
109. DOM NR 36, glin., 1880.
110. DOM NR 54, glin., 1900.
111. DOM NR 62, glin., 1900.
112. OBORA Z CHLEWEM I STAJNIĄ Nr 32, glin., 1880.
113. STODOŁA Nr 27, glin., 1920.
114. STODOŁA Nr 31, 1830, przebud. 1995.
115. STODOŁA Nr 32, glin., 1880.
116. WIATRAK KOŹLAK, drewn., 1900.

SŁUGOCIN

117. SZKOŁA, Nr 45, mur., ok. 1918.
118. REMIZA STRAŻACKA, mur., ok. 1918.
119. ZAGRODA NR 43,
- dom, mur., ok. 1938,
 - budynek gospodarczy, mur., ok. 1938,
 - stodoła, mur., ok. 1938.
120. DOM NR 6, glin., ok. 1900.
121. DOM NR 11, glin., ok. 1920.
122. DOM NR 13, glin., ok. 1900.
123. DOM NR 16, mur., 1932.
124. DOM NR 24, glin., ok. 1923.
125. DOM NR 44, mur., 1932.
126. DOM NR 49 a, glin., ok. 1900.
127. DOM NR 50, glin., ok. 1910.
128. STODOŁA Nr 17, glin., 1930.

WOLA KOSZUCKA

129. DOM NR. 15, mur., ok. 1910.
130. DOM NR 21, mur., ok. 1910.
131. SPICHLERZ Nr 36, glin., 1880.

3.3. Zespoły najcenniejszych zabytków ruchomych na terenie gminy wpisane do rejestru zabytków.

Na terenie gminy do rejestru zabytków ruchomych wpisane są 4 zespoły zabytków oraz jeden zabytek ruchomy pojedynczy:

a) B-43/4 z dnia 27.11.1985 r.

Figura XIX wieczna rzeźba św. Wawrzyńca posadowiona na postumencie na cmentarzu przykościelnym w Samarzewie.

b) B-18/54 z dnia 05.03.1971 r.

Wystrój i wyposażenie pałacu w Ciężeniu w ilości 9 obiektów.

c) B-25/91 z dnia 23.06.1971 r.

Wyposażenie kościoła parafialnego p.w. św. Jana Chrzciciela w Ciężeniu w ilości 23 obiekty.

d) B-19/77 z dnia 14.05.1971 r.

Wystrój i wyposażenie kościoła parafialnego p.w. św. Mikołaja w Łądku w ilości 19 obiektów.

e) B-14/36 z dnia 9.11.1970 r.

Wystrój i wyposażenie pocysterskiego kościoła i klasztoru Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie. W kościele w ilości – 47 obiektów, w klasztorze – 11 obiektów

3.4. Zabytki archeologiczne

Gmina Łądek usytuowana jest w krainie Wielkich Dolin w powiecie słupeckim w dorzeczu rzeki Warty. Od północy graniczy z miastem i gminą Słupca, od północnego zachodu z gminą Strzałkowo, od południa z gminą Zagórów oraz z gminą Pyzdry, od południowego wschodu z gminą Rzgów, od wschodu z gminą Golina. Powierzchnia gminy wynosi 9.832 ha, z tego użytki rolne zajmują 8.623 ha, użytki leśne oraz grunty zadrzewione 296 ha, grunty zabudowane i zurbanizowane 508 ha i nieużytki 187 ha. Struktura gruntów wskazuje zdecydowanie na rolniczy charakter gminy – prawie 80% jej powierzchni stanowią użytki rolne. Gmina Łądek umiejscowiona jest na obszarze Równiny Wrzesińskiej i Doliny Konińskiej. Południową granicę stanowi rzeka Warta w wyjątku wioski położonych w jej lewym dorzeczu (Ciężęńskie Holendry i Policko Góry). Na zachodzie granicą jest rzeka Wrześnica. Ukształtowanie powierzchni terenu jest zróżnicowane. Najniższe partie pradoliny Warty nie są monotonna równiną. W powierzchni terasy zalewowej widoczne są ślady dawnych przepływów w postaci starorzeczy – oraz wyspy nieco wyższego poziomu - niskiej terasy zalewowej, zajętej przez pola eoliczne oraz regularne wydmy. Sieć wodna gminy należy do zlewni rzeki Warty. Krawędź doliny Warty dzieli gminę na dwie części: północną „wyższą” i południową „niższą”. Największe prawobrzeżne dopływy to Wrześnica, Mieszna i Kanał Lubiecz.

Obszar gminy Łądek został rozpoznany archeologicznie. Na jej terenie znajdują się zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. Najdawniejsze ślady osadnictwa z epoki kamienia zachowały się w Ciężeniu, Łądzie i Łądku. W okresie wpływów rzymskich na tym terenie rozwinięta już była sieć osad o czym świadczą znaleziska z Łądu, Ciężenia, Dolan, Łądku i Ratynia. Osadnictwo rozwijało się dalej w okresie średniowiecza. Z tamtego okresu pochodzą liczne cmentarzyska i skarby. W Łądzie zachowały się ślady grodziska wczesnośredniowiecznego tzw. „Rydłowa Góra”, które miało rangę kasztelanii, co dowodzi, że był on stolicą obszaru plemiennego. Na terenie gminy rozpoznanych jest około 228 stanowisk archeologicznych.

Grupują się one w miejscowościach: Łądek, Łądek-Kolonia, Ciężęńskie Holendry, Ciężęń, Dziedzice, Jarożyn-Kolonia, i Samarzewo.

Tabela – dziedzictwo archeologiczne gminy z podziałem na fakty osadnicze:

Grodzi- ska	Osady	Cmenta- rzyska	Skarby	Ogółem
1	221	6	2	230

4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego

4.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków z terenu gminy

4.1.1. Stan zachowania zabytków nieruchomych.

Stan zachowania zabytków nieruchomych na terenie gminy jest zróżnicowany. Największym zagrożeniem dla zabytków nieruchomych jest brak świadomości ich istnienia i konieczności ochrony. Na terenie gminy jest niewiele inwestycji, które mogłyby zagrażać zabytkom. Zabudowa mieszkalna objęta ochroną konserwatorską jest często w złym stanie technicznym, a budynki poddawane remontom tracą swój pierwotny wygląd, zwłaszcza jeżeli chodzi o elewację oraz stolarkę okienną i drzwiową. Los budynków glinianych jest już z góry przesądzony tak samo jak licznych jeszcze do tej pory wiatraków. W najlepszej formie są zabytki sakralne znajdujące się w posiadaniu kościoła rzymsko-katolickiego.

Zabytkiem wartym poświęcenia chwili uwagi jest barokowy kościół p.w. Świętego Mikołaja w Łądku wzniesiony w latach 1760-1777 na planie krzyża w bryle trójnawowej bazyliki. Ciekawostką jest fakt, że znajdują się w nim dwie starsze od samego kościoła kamienne kropielnice: późnoromańska i gotycka. W 2002 r. rozpoczęto prace związane z remontem więźby dachowej i wymianą pokrycia kościoła parafialnego w Łądku. Wymieniono dach nad transeptem i nawą południową, obecnie trwają dalsze prace renowacyjne. Pozostało 30% pokrycia dachowego do wyremontowania. Zakończenie renowacji planowane jest na wiosnę 2009 r. Zostały również wyremontowane obydwie wieże kościelne. Planowane inwestycje na lata 2009-2012 to ogrzewanie podłogowe kościoła, osuszenie kościoła. Wymiana ogrodzenia jak również odnowienie polichromii wewnątrz kościoła.

O bogatej historii tej ziemi świadczą wspaniałe zabytki tak cenne jak pocysterski zespół klasztorny w Łądku. Zarówno klasztor jak i kościół w Łądku zachwycają wspaniałą architekturą i wystrojem wewnątrz. Kościół usytuowany na północ od zabudowań klasztornych i na południe od cmentarza – obecnie parku. Barokowy, murowany. Część starsza z lat 1651–89 na rzucie krzyża, złożona z prostokątnego prezbiterium i transeptu, nakrytych sklepieniami kolebkowymi na gruntach i z kopułą nad krzyżem. Od zachodu część nowsza z lat 1728-30, centralna na planie prostokąta od zewnątrz i ośmioboku od wewnątrz, nakryta kopułą z latarnią z 1730 roku. Po bokach prezbiterium od wschodu

dwie wieże z lat 1651-89 i 1690-1720. Pomiedzy prezbiterium i południowym ramieniem transeptu piętrowy budynek z zakrystią w przyziemiu. Ściany kościoła rozczłonkowane pilastrami dźwigającymi belkowanie. Klasztor usytuowany na południe od kościoła. Murowany, dwukondygnacyjny częściowo podpiwniczony. Złożony z czterech skrzydeł z gotyckimi krążgankami z trzech stron od strony wiatraków. W skrzydle wschodnim oratorium św. Jakuba, gotyckie z poł. XIV wieku, przy nim kapitułarz z poł. XIV przekształcony na kaplicę po 1722 roku. Po południowej stronie oratorium sień paradna z poł. XIV wieku. W południowym skrzydle barokowy refektarz i sala fraterii, na piętrze nowy kapitułarz, zwany obecnie Salą Opacką z 1722 r. Uwagę zwracają bezcenne dzieła sztuki takie jak np.: manierystyczna polichromia w prezbiterium kościoła, XIV – wieczne freski znajdujące się na ścianach Oratorium Świętego Jakuba Apostoła zwanego Starszym we wnętrzu murów klasztornych, czy gotyckiego sklepienia gwiaździsto – trójdzielnego wspartego na jednym, centralnym filarze w dawnym kapitułarzu pełniącym dziś funkcję kaplicy.

Zespół klasztorny cystersów, obecnie Towarzystwa Salezjańskiego w Łądku, w skład którego wchodzi kościół p.w. Najświętszej Marii panny i św. Mikołaja biskupa, klasztor, cmentarz przykościelny znajdujący się na północ od kościoła klasztornego obecnie park z 2 poł. XIX wieku, ogród klasztorny z murem ogrodzeniowym w części północno-zachodniej oraz podwórze gospodarcze z kaplicą przy południowej wieży kościoła z fragmentem muru stanowią jednorodny kompleks o wybitnych walorach historycznych, artystyczno-architektonicznych i przestrzennych.

W związku ze znacznymi nakładami wydatkowanymi w ostatnich latach na prace remontowo-konserwatorskie zakończono remont dużej kopuły kościoła oraz latarni na niej a także remont więźb dachowych i pokrycia na wschodnim i południowym skrzydle klasztoru.

Z uwagi na szczególną rolę zespołu klasztornego w promowaniu dziedzictwa kulturowego gminy obiekt może być uznany jako Pomnik Historii.

W miejscowości Ciążen w centrum wsi znajduje się cenny zabytek wpisany do rejestru zabytków tj. kościół p.w. św. Jana Chrzyciela. Murowany, wzniesiony został na miejscu poprzedniego w 1235 roku. Pierwotnie gotycki, przebudowany w stylu barokowym w 1760 roku. Jest to budowla jednonawowa z dwoma kaplicami. Dach pokryty blachą a kościół przyozdabia wieża. Wewnątrz jest pięć ołtarzy i cztery zabytkowe konfesjonały oraz kropielnica kamienna gotycka z XVI wieku. Starszym zabytkiem jest późnorenansowy tron biskupi z początku XVIII w. Obok świątyni znajduje się plebania z drugiej połowy XVIII w. Całość stanowi cenny zabytek. W ostatnich latach poddano konserwacji dach na kościele oraz mur otaczający kościół. Prace obejmowały również odnowienie elewacji plebanii

oraz dwóch dzwonów przy kościele. W chwili obecnej stan techniczny kościoła nie budzi większych zastrzeżeń. Odnowienia wymaga wnętrze świątyni.

Na terenie Gminy znajdują się trzy parki. Podstawowe prace porządkowe zostały wykonane w parku w Łądzie zaś generalna renowacja budynku pałacu została ukończona w 2006 r. Zagospodarowania wymaga park w miejscowości Ratyń. Prace powinny być kontynuowane w oparciu o opracowaną inwentaryzację i koncepcję rewaloryzacji.

W dobrym stanie utrzymany jest park przy zespole pałacowym w Ciężeniu gdzie przeprowadzona została kompleksowa rewaloryzacja. Pałac w Ciężeniu to dwupiętrowy budynek zbudowany na rzucie wydłużonego prostokąta wzniesiony dla biskupa Teodora Czartoryskiego w latach 1760-68 i wykańczany do 1806 r. Obecnie w pałacu mieści się Dom Pracy Twórczej i filia Biblioteki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zgromadzono tu największe w Europie Środkowej i Wschodniej zbiory masoników. W 1992 roku została odnowiona elewacja zewnętrzna budynku, odrestaurowano płaskorzeźby, głowice oraz od strony Warty trzy tympanony, które zostały zrekonstruowane na podstawie dostępnej dokumentacji. Prace związane z renowacją dachu zostały zakończone zgodnie z planem.

Na terenie gminy jest 1 cmentarz wpisany do rejestru zabytków. Jest to cmentarz katolicki w miejscowości Łądek. Stan zachowania nagrobków i zieleni jest dobry. Zalecana jest naprawa ogrodzenia oraz bieżące prace pielęgnacyjne drzewostanu. Prowadzenie jakichkolwiek prac na terenie parków i cmentarza wymaga wcześniejszego uzyskania pozwolenia Urzędu Ochrony Zabytków.

4.1.2. Stan zachowania zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków

Zabytki ruchome znajdujące się na terenie gminy i wpisane do rejestru zabytków to głównie wystrój i wyposażenie obiektów sakralnych. Do jednostkowych należy wpisać do rejestru zabytków wystrój obiektu świeckiego-zespołu pałacowego w Ciężeniu. Stanowią go klasycystyczne i rokokowe dekoracje sztukatorskie elewacji pałacu oraz rokokowe dekoracje sztukatorskie sufitu i fasety salonu i pokoju obok.

Najcenniejsze zbiory zabytków ruchomych na terenie gminy znajdują się w pocysterskim kościele i klasztorze Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie. Kościół p.w. Najświętszej Marii Panny i św. Mikołaja pełni rolę kościoła parafialnego i seminarijnego, klasztor jest siedzibą Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego.

Wystrój i wyposażenie świątyni to jednorodny zespół zabytków o nieprzeciętnych walorach artystycznych i dużych wartościach historycznych, pochodzących z okresu baroku. Wystrój kościoła stanowią dekoracje sztukatorskie i polichromie po-

chodzące z XVII/XVIII w. w prezbiterium i transepcie oraz 1 poł. XVIII w. w aneksach przyległych do kopuły nawy i sklepieniach nad organami. Polichromie w transepcie wykonał cysters F.L. Raedtke i franciszkanin A. Swach. Twórcą malowideł pokrywających kopułę oraz konchowych sklepień przyległych aneksów i sklepienia nad organami jest J. Neunhertz. Wyposażenie kościoła stanowią wieloelementowe ołtarze, stalle, ambona, konfesjonały i organy. Znajduje się tutaj wiele innych obiektów: obrazów, rzeźb, tablic, epitafiów, nagrobków. Stan zachowania większości zabytków ruchomych jest zadowalający. W ostatnim czasie zostały przeprowadzone prace konserwatorskie przy następujących obiektach: polichromiach sklepień-aneksów przyległych do kopuły, ołtarzu św. Urszuli, organach. Interwencji konserwatorskiej wymagają polichromie znajdujące się w kopule nawy kościoła. Pozostałe elementy planowanej konserwacji: stalle, ambona.

Wśród wielu znakomitych obiektów stanowiących wystrój i wyposażenie klasztoru, najcenniejszymi zabytkami są gotyckie malowidła pokrywające ściany i sklepienia oratorium. Powstały one w latach 1360-1370. W końcu XVII wieku zostały gruntownie przemalowane, a przeprowadzona w 1944 roku nieprofesjonalna konserwacja spowodowała dalsze zniszczenia. W wyniku przeprowadzonych w latach 90-tych prac konserwatorskich malowidła w kaplicy stały się najznakomitszym dziełem ściennego malarstwa w Wielkopolsce. W ostatnim czasie oprócz prac przy polichromii w oratorium, wykonano konserwacją polichromii znajdujące się na ścianach w sieni, w sali opackiej na plafonie i fryzie oraz na ścianie refektarza. Pracom konserwatorsko – restauratorskim zostały poddane obrazy sztalugowe A. Swacha z krużganków klasztoru oraz drewniane, polichromowane kalendarium-katalog klasztorów cysterskich z 1760 r.

Wyposażenie kościoła w Łądku pochodzącego z końca XVIII w. stanowią obiekty rokokowe: feretrony, ambona, chrzcielnica oraz konfesjonały. Pozostałe wyposażenie i polichromia pochodzą z pierwszych lat XX w. Stan zachowania obiektów jest zróżnicowany. Część obiektów, po zakończeniu prac przy architekturze należy poddać pracom konserwatorskim.

Gotycki, zbarokizowany w XVIII wieku kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Ciężeniu posiada wyposażenie z epoki. Barokowo-rokokowe ołtarze, ambonę, chrzcielnicę i ich wyposażenie należałoby poddać zabiegom konserwatorskim.

Podstawowym problemem oprócz potrzeb dotyczących konserwacji jest właściwe zabezpieczenie zabytków ruchomych przed kradzieżą i gwałtownym zniszczeniem-pożarem. Stan zabezpieczenia obiektów architektury, które posiadają w swoim wyposażeniu zabytki ruchome jak i samych obiektów jest niedostateczny. W ostatnich latach poprawił się stan instalacji elektrycznych i odgromowych oraz zabezpieczeń tradycyjnych, a tym samym zmniejszyło się

zagrożenie dla zabytków ruchomych. Profesjonalne zabezpieczenie antywłamaniowe i przeciwpożarowe posiadają kościół i klasztor w Łądzie oraz pałac w Ciężeniu. Priorytetową sprawą jest właściwe zabezpieczenie przed pożarem, włamaniem i kradzieżą wszystkich zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków – realizowane we współdziałaniu z administratorami tych obiektów.

4.1.3. Stan zachowania zabytków archeologicznych oraz ich istotne zagrożenia

Stanowiska archeologiczne podlegają stałym zagrożeniom. Z każdym rokiem, wraz z rozwojem techniki, intensyfikacją działalności przemysłowej, gospodarczej, rolniczej rośnie stopień ich zagrożenia oraz pojawiają się nowe.

W myśl art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568) wszystkie zabytki archeologiczne – bez względu na stan zachowania podlegają ochronie i opiece. Należy przy tym pamiętać, że zasięg stanowisk archeologicznych został wyznaczony na mapach na podstawie badań powierzchniowych. Jednak nie może on odpowiadać dokładnie zasięgowi występowania pozostałości osadnictwa pradziejowego pod ziemią. Dlatego należy traktować go zawsze orientacyjnie, może bowiem okazać się, że obiekty archeologiczne zalegają także w sąsiedztwie wyznaczonego na podstawie obserwacji powierzchniowej, zasięgu stanowiska.

Najlepiej zachowane są stanowiska archeologiczne położone na nieużytkach, terenach niezabudowanych oraz terenach zalesionych. Należy tutaj przypomnieć, że ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na każdego, kto zamierza realizować nowe zalesienia lub zmianę charakteru dotychczasowej działalności leśnej na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, obowiązek pokrycia kosztów badań archeologicznych oraz ich dokumentacji.

Dużym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych są natomiast inwestycje budowlane i przemysłowe (zwłaszcza rozwój budownictwa mieszkalnego i przemysłowego oraz budowa dróg), nielegalna eksploatacja piasek i żwirowni. Istotnym zagrożen-

iem jest również działalność rolnicza, zwłaszcza intensywna orka.

Do innego rodzaju zagrożeń należy działalność nielegalnych poszukiwaczy. Zagrożają oni przede wszystkim cmentarzyskom oraz stanowiskom o własnej formie krajobrazowej, jak grodziska czy fortyfikacje ziemne oraz pozostałości z okresu II wojny światowej.

Dlatego dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego, na obszarach występowania stanowisk archeologicznych oraz w strefie ich ochrony, podczas inwestycji związanych z robotami ziemnymi, wymagane jest prowadzenie prac archeologicznych w zakresie uzgodnionym pozwoleniem na badania archeologiczne Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków-Delegatury w Koninie przed uzyskaniem pozwolenia na budowę lub przed rozpoczęciem prac ziemnych.

Również przebudowa układów urbanistycznych, ruralistycznych i założeń pałacowo-parkowych prowadzi często do naruszenia średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych. W związku z tym wszystkie prace ziemne wymagają jednoczesnego prowadzenia badań archeologicznych. Wyniki badań często stanowią jedyną dokumentację następujących po sobie faktów osadniczych na tym terenie. Pozwalają one skorygować, uszczegółowić i potwierdzić informacje uzyskane ze źródeł pisanych. Pozyskany w trakcie badań materiał ruchomy umożliwia uzupełnienie danych o kulturze materialnej mieszkańców.

W stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych, obszarów chronionych oraz obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji zabytków w dokumentach planistycznych powinien być wprowadzony zapis:

„Prace inwestycyjne w tym ziemne związane z budownictwem i zagospodarowaniem terenu,

w obrębie obszarów chronionych i stref występowania stanowisk archeologicznych wymagają uzgodnienia z WUOZ, który określi warunki realizacji inwestycji”

Największe zagrożenie dla stanowisk archeologicznych stanowią:

L.p.	Nazwa inwestycji	Miejscowość	Rok realizacji
1.	Budowa oczyszczalni ścieków	Ciążeń	2009
2.	Budowa drogi gminnej	Dąbrowa-Działy	2009
3.	Budowa kanalizacji-sanitarnej	Ciążeń	2009
4.	Budowa kolejnego odcinka kanalizacji	Łąd	2009

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Łądek z 2005 r.

4.2. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Dokumentem mającym wpływ na kształtowanie i ochronę krajobrazu kulturowego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przyjęte uchwałą Rady Gminy XXVII/140/97 z dnia 26.03.1997r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospoda-

rowania jest dokumentem określającym kierunki polityki przestrzennej prowadzonej przez Samorząd Gminy.

W rozdz. IV „Środowisko kulturowe” w punkcie 1 „Przedmiot i granice ochrony konserwatorskiej” wymieniono obiekty architektury i budownictwa, parki, cmentarze, zarówno wpisane do rejestru zabytków jak również figurujące w gminnej ewidencji zabytków oraz obiekty archeologiczne. Zachowane na terenie gminy obiekty objęte ewidencją zabytków wymagają skutecznej ochrony. Zachowanie zabytków architektury, archeologii oraz walorów krajobrazowych jest niezwykle ważnym elementem w promowaniu walorów kulturowych gminy i świadczy o jej tożsamości.

W rozdz. IV punkcie 2 studium zaznaczono „granice i zasady ochrony konserwatorskiej”:

- *zabytki umieszczone w rejestrze zabytków podlegają ochronie w granicach założeń oraz ich najbliższym otoczeniu

- *wszelkie prace prowadzone w obiektach zabytkowych powinny być uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków

- *w obrębie układu urbanistycznego Łądku należy zachować historyczną linię zabudowy, preferować zachowanie historycznej parcelacji, dostosować nową zabudowę do historycznego otoczenia

- *w obrębie układu osadniczego Ciężenia należy zachować historyczne rozplanowanie, historyczną linię zabudowy, dostosowanie nowej zabudowy do historycznego otoczenia

- *na obszarach występowania stanowisk archeologicznych oraz w strefie ich ochrony zakazana jest wszelka działalność inwestycyjna -dopuszczone są jedynie działania ograniczone polegające na konserwacji zachowanych fragmentów zabytkowych

- *na terenie strefy objętej obserwacją archeologiczną działalność inwestycyjna może być prowadzona pod nadzorem konserwatorskim.

W punkcie „C” - „Kierunki i możliwości zagospodarowania przestrzennego”, pp. 5

„Wykorzystanie lokalnych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego” wskazano na konieczność wykorzystania atrakcyjnych warunków naturalnych m.in. terenów Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego w połączeniu z zabytkami kultury w ofercie turystycznej.

4.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Gmina Łądek nie posiada aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4.4. Uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody i równowagi ekologicznej

Teren Gminy Łądek – część północna- umiejscowiony jest na obszarze Równiny Wrzesińskiej, natomiast część południowa na obszarze Doliny Konińskiej. Obszar gminy należy do terenów słabo

urozmaiconych. Jego powierzchnię stanowi zespół równin z niewielkimi nachyleniami poprzecinany dodatkowo dolinami rzek, a przede wszystkim Warty.

Na terenie Gminy Łądek funkcjonuje obszar ochrony krajobrazu - jest to Nadwarciański Park Krajobrazowy, który powstał rozporządzeniem Wojewody Konińskiego z 1995 r. Utworzony został w celu ochrony środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu dolinnego, zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych ptaków, a także zabezpieczenia wartości historycznych i kulturowych. Park obejmuje 13.428 ha powierzchni w obrębie gmin Łądek, Pyzdry, Rzgów i Zagórów. Teren Parku Krajobrazowego to obszar o interesującym ukształtowaniu powierzchni, ciekawych formach krajobrazu, osobliwościach florystycznych i faunistycznych. Działalność człowieka wywarła wpływ na fizjonomię tego krajobrazu, choć w porównaniu z otoczeniem przyroda zachowała tu w wielu miejscach naturalny lub półnaturalny charakter. Na skutek rozwoju rolnictwa znacząco ograniczone zostały powierzchnie lasów na korzyść łąk i pastwisk. Teren ten charakteryzuje się atrakcyjnymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi stwarzającymi doskonałe warunki do rozwoju turystyki. Z tego też powodu powstała tu ścieżka rowerowa o długości około 6,5 km na trasie Łądek - Krzynica-Łądek.

Na terenie Parku stwierdzono około 240 gatunków ptaków i ponad 1000 gatunków roślin naczyniowych z czego 100 uznanych za rzadkie w Polsce. W obrębie Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego i jego najbliższej okolicy zlokalizowanych jest szereg bardzo wartościowych zabytków w tym z początków polskiej państwowości. Do głównych miejscowości w których dzisiaj możemy podziwiać zabytki, należą Łądek, Ciężenie, Łądek. Głównym zabytkiem Łądku jest pocysterski klasztor i kościół, którego budowę rozpoczęto w 1651 r. na murach dawniejszego gotyckiego kościoła. W Ciężeniu znajduje się zespół pałacowy z lat 1758-1768 oraz kościół parafialny z 1535 r. W okresie wpływów rzymskich na tym terenie rozwinięta już była sieć osad, o czym świadczą znaleziska m.in. z Łądu, Ciężenia, Dolan, Łądku i Ratynia. W miejscowości Łądek, znajduje się kościół p.w. św. Mikołaja zbudowany w stylu późnego baroku w latach 1760 - 1777 a ukończony w roku 1809.

Za Łądkiem na terenach wydmyowych rozciąga się Łądkowski Borek gdzie w 1939 roku znalezione zostały monety arabskie z IX – X wieku stanowiące cenny skarb. W 1918 roku w lesie odbyła się przysięga członków Polskiej Organizacji Wojskowej. W miejscu tym ustawiony jest kamień pamiątkowy.

W miejscowości Łądek powstał Ośrodek Edukacji Przyrodniczej. W odrestaurowanym dworze prowadzone są zajęcia z edukacji przyrodniczej dla dzieci i młodzieży, szkolenia, konferencje, spotkania integracyjne oraz pobyty wypoczynkowe. W okolicach ośrodka biegnie ścieżka dydaktyczna wśród najbar-

dziej urokliwych zakątków Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego.

Ogólne zasady zagospodarowania i korzystania z parku to:

- podporządkowanie tego terenu wymogom ochrony środowiska
- ochrona ptaków i rzadkich gatunków roślin
- ochrona naturalności krajobrazu
- ochrona stanowisk archeologicznych oraz zachowanie wysokiej klasy zabytków

Szczegółowo określają to następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Ochronie przyrody (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2001 r. Nr 62, poz. 627 i 628 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717)
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geodezyjne i górnicze (Dz.U. z 1994 r. Nr 27, poz. 96 ze zmianami)
- Rozporządzenia Wojewody o utworzeniu poszczególnych Parków Krajobrazowych
- Statut Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, który jest załącznikiem do Zarządzenia Nr 11/99 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 25 stycznia 1999 roku.

5. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju
- uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków – w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego – łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i poprawę stanu ich zachowania
- eksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego
- podejmowanie działań mających na celu zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych
- wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków
- podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

6.1. sporządzenie gminnej ewidencji zabytków

Przepisy art. 22 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. „o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” nakładają na wójta gminy obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków, która zostanie sporządzona najpóźniej w III kwartale 2009 r.

Podstawę dla wszystkich działań w dziedzinie ochrony i opieki nad zabytkami z terenu gminy stanowić powinna gminna ewidencja zabytków sporządzona na podstawie danych uzyskanych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, uaktualniona przez wywiad w terenie i w miarę możliwości poszerzana o nowe obiekty.

6.2. sporządzenie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych

Gminna ewidencja zabytków archeologicznych jest w fazie realizacji zostanie sporządzona na podstawie danych uzyskanych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków najpóźniej w III kwartale 2009 r. Baza informacji o tych stanowiskach będzie systematycznie aktualizowana, zgodnie z informacjami przekazywanymi przez WUOZ w Poznaniu, Delegatura w Koninie. Ewidencja będzie zawierała karty zespołów stanowisk archeologicznych oraz karty stanowisk wytypowanych do wpisania do rejestru zabytków archeologicznych. Uzupełnianie i weryfikowanie istniejącej ewidencji zabytków archeologicznych poprzez włączenie informacji o wszystkich sukcesywnie odkrywanych reliktach przeszłości niezależnie od charakteru badań, oraz na podstawie uzyskiwanych wyników badań weryfikacyjnych AZP, zgodnie z informacjami przekazywanymi przez WUOZ w Poznaniu Delegatura w Koninie. Sporządzanie elektronicznej systematycznie aktualizowanej bazy informacji o stanowiskach archeologicznych wytypowanych przez WUOZ w Poznaniu do wpisania do rejestru zabytków, w celu uwzględniania ich w dokumentach planistycznych i inwestycyjnych gminy.

6.3. rozpoznawane perspektyw tworzenia parków kulturowych na terenie Gminy

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wskazuje na możliwość utworzenia parku kulturowego jako jednej z form ochrony zabytków (art. 7). Stosownie do art. 16 ust. 1 cyt. Ustawy, rada Gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej. Park kulturowy stanowi harmonijne połączenie walorów przyrodniczych i przestrzeni

historycznie ukształtowanej w wyniku działalności człowieka.

Z uwagi na fakt, iż część gminy stanowi obszar o wysokich walorach przyrodniczych, objęty różnymi formami ochrony, na którym występują obiekty zabytkowe wyróżniające się w skali województwa, rozważa się możliwość podjęcia działań zmierzających w celu utworzenia parku kulturowego, obejmującego tereny Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego z zespołem klasztornym w Łądzie, zespołem kościoła p.w. św. Jana Chrzciciela oraz zespołem pałacowo-folwarcznym w Ciężeniu i zespołem kościoła p.w. św. Mikołaja w Łądku.

6.4. edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego gminy

Dla uzyskania pozytywnych efektów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego niezbędna jest edukacja społeczeństwa gminy.

Należy zatem:

- popularyzować i propagować w społeczeństwie zasady celowości opieki nad dziedzictwem kulturowym
- eksponować najciekawsze i najwartościowsze obiekty zabytkowe
- włączać młodzież szkolną do działania w zakresie ochrony, opieki i propagowania wartości dziedzictwa kulturowego poprzez np. uprzątnięcie obiektów, opiekę nad wybranym obiektem, tworzenie izb pamięci, organizowanie konkursów tematycznych, pogadanek i festynów

6.5. zahamowanie procesu degradacji zabytków

Gmina może wpływać na zahamowanie procesu degradacji zabytków oraz na poprawę stanu ich zachowania poprzez:

- włączenie gminnego programu nad zabytkami do założeń strategii rozwoju gminy
- uwzględnianie ochrony zabytków w planowaniu i realizacji zadań rozwoju gminy
- ujmowanie zagadnień dotyczących opieki nad zabytkami w pracach Rady Gminy
- wykorzystywanie posiadanych zabytków dla celów edukacyjnych, promocyjnych i turystycznych
- nawiązywanie współpracy w tej dziedzinie z ościennymi gminami
- wspieranie działań właścicieli obiektów zabytkowych mających na celu poprawę stanu ich zachowania
- wyszukiwanie i pozyskiwanie funduszy na poprawę stanu zabytków oraz czuwanie nad ich właściwym wykorzystaniem

6.6. wykorzystanie zasobów zabytków i dziedzictwa archeologicznego gminy

Dla wyeksponowania najciekawszych i najwar-

tościowszych zabytków gmina podejmuje pewne działania. Dzięki środkom pozyskanym przez gminę w ramach programu „Odnowa wsi oraz rozwój i zachowanie dziedzictwa narodowego” w miejscowości Łąd powstaje rekonstrukcja grodu sprzed ponad 1000 lat. W przeszłości Łąd spełniał bardzo ważną rolę jako jeden z ośrodków administracyjnych państwa polskiego. Najcenniejszymi zabytkami tej miejscowości jest grodzisko wczesnośredniowieczne na „Rydłowej Górze” oraz klasztor pocysterski. Od 2004 roku są one głównymi obiektami działań na rzecz odnowy i upowszechniania wiedzy na temat lokalnych zasobów kulturowych, ważnych również dla kultury polskiej i europejskiej.

Właśnie w Łądzie w 2004 r. rozpoczęła się historia tworzenia partnerstwa na rzecz rozwoju Ziemi Słupeckiej. Dzięki inicjatywie samorządów lokalnych stworzono „Plan rozwoju miejscowości Łąd” a w 2005 roku zawiązało się „Towarzystwo Przyjaciół Łądu i Ziemi Nadwarciańskiej”.

Również w Łądzie w ramach wdrażania programu LEADER+ zawiązała się Lokalna Grupa Działania Fundacja „Unia Nadwarciańska”, która skupiła wiele organizacji i instytucji mających na celu podtrzymywanie i kultywowanie wartości historycznych i kulturowych tego regionu.

Dzięki wsparciu Unii Europejskiej w 2006 roku w Łądzie została wykonana rekonstrukcja Grodu Łądzkiego. Projekt zatytułowany jest „Powrót do źródła- rekonstrukcja grodu słowiańskiego w Łądzie nad Wartą”. Corocznie odbywa się tutaj Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej. Imprezy te są jednym z najważniejszych wydarzeń tego typu w Polsce. Do stałych punktów ich programu należą: pokazy dawnych walk i rzemiosł, inscenizacje historyczne, wykłady popularno-naukowe, wystawy archeologiczne, turnieje szachów średniowiecznych oraz zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej. Poszczególne edycje festiwali łądzkich wyróżnia staranny dobór tematów, który w przystępny sposób ukazuje problemy i klimat średniowiecznych czasów.

W miejscowości Łąd w odrestaurowanym dworcu powstał Ośrodek Edukacji Przyrodniczej. Prowadzone są tu zajęcia dla dzieci i młodzieży, szkolenia i konferencje. Corocznie organizowana jest Ekspedycja Nadwarciańska-piesza wędrówka szlakiem doliny Warty, która biegnie między innymi przez Ład, Łądek i Sługocin- mająca w programie zwiedzanie klasztoru w Łądzie i przeprawę promem w Sługocinie.

6.7. Określenie sposobu realizacji celów programu

Z uwagi na fakt iż żaden z zabytków wpisanych do rejestru zabytków nie stanowi mienia komunalnego gmina nie ma możliwości bezpośredniego sprawowania opieki nad tymi zabytkami. Nie ma również wpływu na sposób ich użytkowania. Gmina może nadzorować tę opiekę poprzez działania pośrednie wynikające z ustawy o ochronie zabytków oraz po-

lityki prowadzonej przez gminę sprowadzają się do:

- promowania najcenniejszych zabytków z terenu gminy,
- uwzględniania dziedzictwa kulturowego przy sporządzaniu dokumentów planistycznych,
- wspierania poczynąń właścicieli obiektów zabytkowych przy działaniach związanych z ich właściwym użytkowaniem i utrzymaniem,
- kształtowania społecznej potrzeby ochrony dziedzictwa kulturowego (społeczni opiekunowie zabytków),
- edukacji społeczeństwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego poprzez prowadzenie i doskonalenie edukacji na rzecz ochrony zabytków na poziomie szkół podstawowych i gimnazjalnych, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji lokalnych, popularyzację wszelkiego rodzaju konkursów promujących wiedzę z zakresu szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego.

7. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

Gmina może realizować wykonanie gminnego programu opieki nad zabytkami poprzez:

- programy określające politykę państwa i województwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego
- dokumenty wydawane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- uchwały Rady Gminy
- środki własne
- dotacje
- subwencje
- dofinansowania z różnych źródeł
- współdziałanie z organizacjami społecznymi
- edukacja
- współpraca z właścicielami zabytków
- sporządzenie ewidencji zabytków i jej bieżąca aktualizacja
- utworzenie w ramach organizacyjnych Urzędu Gminy kilku osobowego zespołu koordynującego prace w celu realizacji zadań wynikających z ustaleń tego programu.

W skład zespołu wchodzi:

- a) Jerzy Kasznia
- b) Piotr Wawrzyniak
- c) Łukasz Karolak
- d) Arleta Skubisz

- sprawozdania z realizacji programu

8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o Ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Wójt Gminy zobowiązany jest do sporządzania sprawozdania z realizacji gminnego programu opieki

nad zabytkami co 2 lata i przedstawiania go Radzie Gminy. Po 4 latach program musi zostać zaktualizowany, przedstawiony Radzie Gminy i przyjęty do realizacji uchwałą Rady Gminy na okres następnych 4 lat.

Proces osiągania celów Programu opieki nad zabytkami będzie monitorowany przez Zespół Koordynujący powołany przez Wójta Gminy Łądek, poprzez analizę stopnia ich realizacji. Będzie ona obejmowała:

- a) bieżący Monitoring (przynajmniej raz do roku) gminnej ewidencji zabytków, uwzględniający informacje o stanie zachowania obiektów, zmianach lokalizacyjnych, zmianach stosunków własnościowych.
- b) ocenę zawansowania prac związanych z rewitalizacją obiektów zabytkowych
- c) ocenę realizacji programu wdrażania tras turystyczno- edukacyjnych na terenie gminy
- d) ocenę realizacji programu edukacji i promocji zabytków
- e) ocenę kontaktów z właścicielami obiektów, w zakresie działań zmierzających do rewitalizacji obiektów zabytkowych.

9. Niektóre zewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami

W celu wykonania gminnego planu opieki nad zabytkami wsparciem dla właścicieli zabytkowych obiektów i dla organizacji zajmujących się opieką i ochroną zabytków mogą być różne zewnętrzne źródła dofinansowania:

- dotacje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zasady finansowania opieki nad zabytkami określa ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 ze zmianami, art. 71-83. Szczegółowe uregulowania w tym zakresie zawiera Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz.U. Nr 112, poz. 940).

Program operacyjny DZIEDZICTWO KULTUROWE realizowany jest w ramach 6 priorytetów:

1. Rewaloryzacja zabytków nieruchomych i ruchomych
 2. Rozwój instytucji muzealnych
 3. Ochrona dziedzictwa narodowego poza granicami kraju
 4. Ochrona zabytków archeologicznych
 5. Tworzenie zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego
 6. Ochrona zabytkowych cmentarzy
- Witryna internetowa: <http://www.mkidn.gov.pl>
- dotacje od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Ze środków finansowych z budżetu państwa w

części, której dysponentem jest Wojewoda Wielkopolski. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (art. 74 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Witryna internetowa: <http://www.wosoz.bip-i.pl/public>

- dotacje Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

W ramach otwartego konkursu ofert na zadania publiczne Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego – ochrona zabytków i opieka nad zabytkami.

Witryna internetowa: <http://www.bip.umww.pl>

- dotacje z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Witryna internetowa: <http://www.minrol.gov.pl>

- dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Na zadania związane z ochroną i kształtowaniem przyrody.

Witryna internetowa: <http://www.wfosgw.poznan.pl>. Działania o charakterze strategicznym i

ponadregionalnym mogą liczyć na finansowanie z Funduszy Unii Europejskiej, m.in.

1) Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), którego działalność koncentruje się na różnych dziedzinach, m.in. rozwój turystyki oraz inwestycje w dziedzinie kultury.

2) Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, który zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO) stanowi jeden z programów operacyjnych przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach programu realizowanych będzie 17 osi priorytetowych, m.in. 12 – kultura i dziedzictwo kulturowe. Wymienione źródła finansowania są wskazówką dla właścicieli obiektów zabytkowych. Szczegółowe informacje dotyczące rodzaju finansowanych zadań, uprawnionych wnioskodawców, trybu składania wniosków, kryteriów oceny i warunków rozliczenia można znaleźć na stronach internetowych instytucji udzielających pomocy finansowej.

- dotacje z Funduszu Kościelnego.

Dotacje udzielane na remonty i konserwację obiektów sakralnych w zakresie wykonywania podstawowych prac zabezpieczających obiekt (bez wystrój i wyposażenia).

Witryna internetowa: <http://www.mswia.gov.pl>

3123

UCHWAŁA Nr XXXV/159/09 RADY GMINY ŁĄDEK

z dnia 27 sierpnia 2009 r.

zmieniająca uchwałę Nr XXXI/138/05 Rady Gminy Łądek z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej dla uczniów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) i art. 90 f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) Rada Gminy Łądek uchwala, co następuje:

§1. W uchwale Nr XXXI/138/05 Rady Gminy Łądek z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej dla uczniów (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 66, poz. 1982 ze zm.) skreśla się §10, a dotychczasowe §11-13 otrzymują oznaczenie §10 - 12.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łądek.

§3. Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) *Waldemar Herudziński*